

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Vår dato:

26.03.2021

Vår ref:

2018/1701

Deres dato:

03.02.2021

Deres ref:

202031203-8 (TFK)

MOWI ASA
Sandviksbodene 77A/B
5035 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Monica Ekli, +47 73199219

Havsundet - oversending av tillatelse - 1 560 tonn - akvakultur av stamfisk av laks - MOWI ASA

Statsforvalteren i Trøndelag har ferdigbehandlet søknaden fra MOWI ASA om permanent økt produksjon av stamfisk av laks på akvakulturlokaliteten Havsundet i Ørland kommune. Tillatelsen med tilhørende vilkår er vedlagt.

Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) viser til søknad fra MOWI ASA, datert 24.09.2020. Søknaden ble oversendt til behandling fra Trøndelag fylkeskommune i brev datert 03.02.2021. Bedriften søker om permanent tillatelse til en maksimalt tillatt lokalitetsbiomasse (MTB) på 1 560 tonn på stamfisklokaliteten Havsundet i Ørland kommune (tidligere Bjugn kommune).

Informasjon om tillatelsen

Statsforvalteren i Trøndelag gir MOWI ASA tillatelse etter forurensningsloven til en produksjon tilsvarende en MTB på 1 560 tonn på akvakulturlokaliteten Havsundet i Ørland kommune. Tillatelsen med tilhørende vilkår er vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsettingen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltaket for øvrige vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Statsforvalteren videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Tillatelsen gjelder fra det tidspunktet Trøndelag fylkeskommune har gitt endelig tillatelse etter akvakulturloven.

Hvis det ut fra oppfølgende resipientundersøkelser kan se ut til at lokaliteten blir overbelastet, plikter bedriften å gjøre tiltak for å minske belastningen på området.

Statsforvalterens rolle

Statsforvalteren kan, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning, med hjemmel i forurensningsloven § 11. Søknad om utslippstillatelse skal vurderes etter vannforskriften §§ 4 og 12, og rettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

E-postadresse:
sftlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.statsforvalteren.no/tl

Org.nr. 974 763 350

Statsforvalteren skal i tillegg gi en uttalelse til søknaden med tanke på effekten på verneområder, biologisk mangfold, vilt, lakse- og innlandsfisk, i henhold til akvakulturloven §§ 15 og 16, samt naturmangfoldloven §§ 8-12. Uttalelsen i henhold til akvakulturloven er delvis uavhengig av tillatelsen og blir gitt i eget brev.

Saksframstilling

MOWI ASA søkte i 2017 om å øke produksjonen på akvakulturlokaliteten Havsundet fra en maksimalt tillatt lokalitetsbiomasse (MTB) på 780 tonn til 1 560 tonn. Statsforvalteren ga i mars 2018 bedriften en permanent tillatelse til en MTB på 780 tonn på lokaliteten. Samtidig fikk bedriften en midlertidig tillatelse til å øke produksjonen til en MTB på 1 560 tonn. Bedriften fikk også tillatelse til å øke arealet på lokaliteten, for å få plass til flere merder.

Hovedårsaken til at bedriften kun fikk en midlertidig tillatelse til 1 560 tonn i 2018, var usikkerheten rundt resipientens kapasitet, med de biologiske verdiene som ligger rundt anlegget. I den midlertidige tillatelsen lå det samtidig vilkår om å gjennomføre oppfølgende undersøkelser i resipienten, for å gi bedre kunnskap om effektene av anlegget.

Tillatelsen ble påklaget, og en avgjørelse i klagesaken ble gitt av Miljødirektoratet i brev datert 06.03.2019. Miljødirektoratet opprettholdt vedtaket fra Fylkesmannen (nå Statsforvalteren).

Siden dette har bedriften produsert én generasjon med stamfisk på lokaliteten. Siste fisk forlot Havsundet i juli 2020, og lokaliteten skal nå ligge brakk fram til ny fisk skal settes ut i april 2021.

MOWI ASA har i perioden siden 2018 gjennomført resipientundersøkelser og strandsoneundersøkelser i området, og mener at resultatene er gode. Bedriften har også gjort endringer i utforming av anlegget, med tre ekstra bur. I tillegg er biomassefordelingen på kalenderåret endret, og antallet utsatt fisk på Havsundet har blitt noe redusert. Bedriften viser til at alle disse tiltakene ser ut til å ha hatt god effekt.

Med bakgrunn i dette, søker nå MOWI ASA om en permanent tillatelse til en MTB på 1 560 tonn på stamfisklokaliteten Havsundet.

Planavklaring, kommunal behandling og merknader

Det kom inn ett høringsinnspill, fra Fosen naturvernforening, i forbindelse med offentlig ettersyn i kommunen.

Fosen naturvernforening har bl.a. følgende kommentarer:

- Tidligere undersøkelser viste delvis sterk påvirkning på bunnfaunaen. Selv om det er gjort driftstekniske endringer er det fremdeles tegn på kraftig organisk belastning og forurensningsindikerende bakterier.
- Det er gjort strandsøk i området som viser noe påvirkning
- Prøvetakingsstasjonene er få og feilplasserte
- Hensynet til Været landskapsvernområde med dyrelivsfredning
 - Oppdrettsaktiviteten vil kunne føre til at sjøfugl og annet biologisk mangfold trekkes vekk grunnet støy, lys og ferdsl
- Hovedstrømretningen går i nordøstlig retning, rett inn i fredningsområdet
- Oppdrettsanlegget har ankerfester inne i verneområdet, noe som ikke kan godtas
- Etableringen av et oppdrettsanlegg vil komme i konflikt med verneverdiene i hele området
- Det er ikke forenelig med føre-var-prinsippet å utsette sjørreten for enda større lusepress

- Søknaden om permanent produksjon tilsvarende en MTB på 1 560 tonn ble behandlet av Ørland kommune i planutvalget 26.01.2021.

Planutvalget sluttet seg til saksutredningen og administrasjonens konklusjon i saksframlegget. Administrasjonen hadde følgende vurdering av arealformålet:

«Omsøkte anlegg er plassert i et område som allerede er regulert til akvakultur (sone A) i Ørland kommunes gjeldende arealplan (tidligere Bjugn kommune). Arealendringen trådte i kraft 05.09.2019.

Akvakulturanlegget er det eneste i området Tarva/Været, som tilsier at det er store alternative fiskelokasjoner. Påvirkningen på yrkes- og fritidsfiske anses derfor som svært liten. Administrasjonen vurderer derfor at konsekvensene for andre interesser i området ikke er betydelige nok til at søknaden må avslås.

Administrasjonen mener at Ørland kommune bør stille seg positiv til søknaden ut fra vurdering av arealformål og brukerinteresser. Vurdering av miljøbelastning og påvirkning på Været landskapsvern-område overlates til andre forvaltningsorganer.»

Lokaliteten Havsundet ligger rett nord for Tarvafjorden. Havsundet skiller øyene Husøya fra øyene i Været, og oppdrettsanlegget ligger sørvest i sundet. Dybden under anlegget varierer mellom 25 og 35 meter, hvor dybden øker mot sør. Det er ingen terskler i retning sør.

Akvakulturanlegg kan påvirke miljøet ved utslipp til vann, støy, lys, lukt og ved at det blir produsert farlig avfall. De utslippene til vann som et anlegg har, må kunne omsettes av naturen etter hvert for

ikke å overbelaste miljøet. Dersom strømforholdene og eventuelt topografiske forhold gjør at organiske avfallsstoffer i form av fôrspill og ekskrementer akkumuleres på bunnen, kan dette, dersom tilførselen er tilstrekkelig høy, medføre at nedbrytningsprosessen i bunnsedimentene stopper opp. Akkumulasjon av store mengder organiske avfallsstoffer kan medføre blant annet lokal utryddelse og/eller endring av bunndyrfaunaen.

Miljømålene for bunnpåvirkning under et oppdrettsanlegg er at organisk avfall ikke skal akkumuleres over tid og at gravende bunndyr kan leve under merdene. Lokalitetens bæreevne skal ikke overskrides. Lokalitetens bæreevne oppfattes gjerne som lokalitetens kapasitet til å motta og omsette organisk stoff. Størst betydning for denne bæreevnen har topografi, spredningsstrømmen som sprer partiklene fra anlegget, og bunnstrømmen, som bringer oksygen til nedbrytningsprosessene og dypet.

Det er satt krav til miljøtilstanden for dypvannet, bløtbunnsfauna, overflatevannet og strandsonen i nærheten av anlegget.

Resipientundersøkelser

Sammen med søknaden er det lagt ved flere rapporter fra resipientundersøkelser i området, gjennomført av Åkerblå AS:

- Strandsoneovervåking fra 2018
- Strandsoneovervåking fra 2019
- B-undersøkelser fra aug. 2018, jan.2019, aug. 2019 og aug. 2020
- C-undersøkelse fra 2019

I tillegg har Statsforvalteren fått ettersendt rapport fra strandsoneovervåking i 2020

Resultat fra B-undersøkelser

Siste B-undersøkelse ble gjennomført 19.08.2020. (rapport nr. 101177-01-000, Åkerblå AS). Undersøkelsen var en oppfølgende undersøkelse, gjennomført i brakkleggingsperioden. Utføret mengde hadde da vært 3 317 tonn.

Lokaliteten har en ramme på 9 bur, og alle har vært brukt under forrige produksjonssyklus. Prøvepunktene ble tatt ved hver av de 9 merdene, til sammen 15 stasjoner. Samtlige stasjoner, med unntak av stasjon 11 og 12, ble tatt ved de samme punktene som ved undersøkelsen i aug. 2019. Tre av stasjonene var nye, da det hadde blitt lagt til 3 merder siden forrige undersøkelse.

Sedimentsammensetningen i prøvestasjonene var relativt homogen, og bestod hovedsakelig av sand og skjellsand. Det ble registrert bunngravende børstemark ved samtlige stasjoner; individtallet varierte mellom 4 og 250 individer.

De kjemiske målingene viste generelt gode verdier ved alle prøvestasjonene, bortsett fra en stasjon, som hadde for lite sediment til å måle dette.

Det ble ikke registrert noen gass, lukt eller slamlag. Ved noen av prøvestasjonene ble det registrert myk konsistens, og ved stasjon 6 ble det registrert noe misfarging.

Samlet fikk lokaliteten tilstand 1. Ved forrige undersøkelse, i august 2019, fikk lokaliteten tilstand 2.

Figuren under viser tilstandsklasser, med indeks, for B-undersøkelsene som har blitt gjennomført ved Havsundet:

Dato	Gen.	Indeks (Gr II og III)	Tilstand	Utført mengde (tonn)	Budsjett før (tonn)	% utført	Merknader
19.03.2009	NA	0,00	1	NA			
08.11.2011	V-10	1,28	2	1218			
07.02.2013	V-10	1,00	1	1733			
20.12.2013	V-13	0,44	1	542			
13.03.2015	V-14	0,62	1	652			
24.08.2016	V-15	4,19	4	2144			
13.10.2016	V-15	2,40	3	2329			
31.01.2017	V-15	1,49	2	2830			
21.05.2017	V-15	1,18	2	3172			
28.08.2018	V-18	1,45	2	251,6	2335	11	Oppfølgende
15.01.2019	V-18	0,53	1	951	2335	41	Halv maks. bel
27.08.2019	V-18	1,29	2	2043	2335	87	Maks belastning
19.08.2020	V-18	0,19	1	3317	3317	100	Oppfølgende

*Ikke kjent.

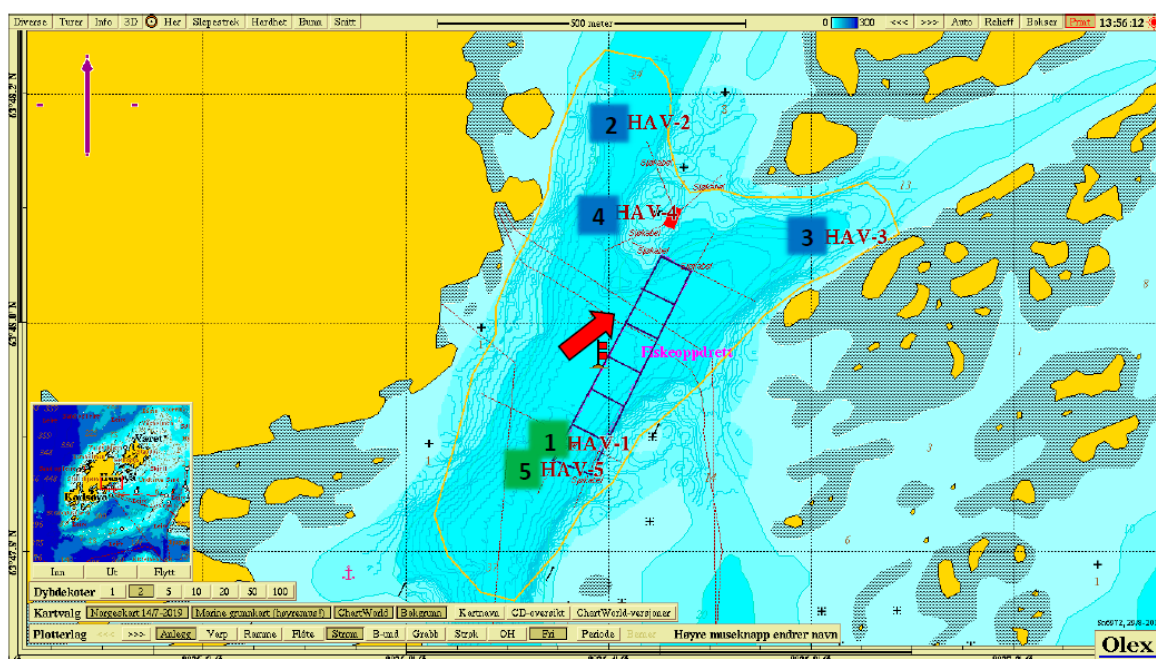
Figur 2 Oversikt over tidligere B-undersøkelser ved Havsundet (tatt fra tabell 3.4 i rapporten fra Åkerblå AS fra august 2020.

Resultat fra C-undersøkelse

Den siste C-undersøkelsen ble gjennomført 27.08.2019 (rapport nr. MCR-M-19109, Åkerblå AS).

Prøvestasjonene er valgt ut med utgangspunkt i stasjonsplasseringen fra 2017.

Havsundet

Figur 1. Plassering av anleggsramme med bunntopografi, målepunkt for strømundersøkelse (flagg), hovedstrømsretning (rød pil), antatt utstrekning av overgangssonen (gul linje) og prøvestasjon med faunatilstand: blå = Svært/meget god tilstand, grønn = god tilstand, gul = moderat tilstand, oransje = dårlig tilstand og rød = svært/meget dårlig tilstand. Tall representerer stasjonsnummer (1 = HAV-1 osv). Kartet har nordlig orientering og mørkere blå farge representerer dypere områder. Kartdatum WGS84.

Figur 3 Kart over prøvestasjonene (figur 1 fra rapport nr. MCR-M-19109, Åkerblå AS).

Nærstasjonen skal normalt bli plassert i området hvor B-undersøkelsen dokumenterte høyest belastning. Grunnet utfordringer med å hente opp godkjente grabbskudd i det aktuelle området, ble stasjonen flyttet til sørlige deler av anlegget, omtrent 25-30 meter fra merdkant.

Rapporten viser til at prøveområdet generelt er preget av relativt harde sediment, stein og bergforekomster, både ved anlegget og ellers i resipienten i nærheten, noe som gjorde det utfordrende å hente inn prøvemateriale.

I forrige undersøkelse ble C2-stasjonen kalt HAV-3 og C3-stasjonen HAV-2. Det er nå byttet navn på disse stasjonene, for å unngå misforståelser, da C2-stasjonen skal representere ytterkant av overgangssonen.

Ifølge rapporten er det antatt at vannforflytningen i hovedsak vil bli spredt mot nord og nordøst for anlegget, hvor topografi og batymetriske attributter vil føre vannmassene i disse retningene. Stasjon HAV-3 er derfor plassert omtrent 200 meter fra merdkant, i en renneformasjon som blir gradvis grunnere nordøst for anlegget. Stasjon HAV-4 ble plassert mellom anlegget og C2-stasjonen for å danne en belastningsgradient mot nord. Stasjonen er plassert 115 meter vest-nordvest for anleggsrammen. Da det er målt vannforflytning mot sør ble det etablert en stasjon sør for anlegget som skal overvåke denne delen av resipienten. Stasjon HAV-5 ble plassert 50 meter sør for merdkant.

Hovedresultatene fra C-undersøkelsen er oppsummert under:

Hovedresultater fra C-undersøkelse (NS 9410:2016)							
		Stasjon C1 (Nærsone)	Stasjon C2 (over/fjem)	Stasjon C3 (overgang)	Stasjon C4 (overgang)	Stasjon C5 (overgang)	Referanse -stasjon (iht ASC)
Fauna Fauna tilstandsklasse (Veileder: 02:2013, rev. 2015)	Antall arter (S)	37	125	129	122	101	
	Antall ind. (N)	1518	2038	1349	1722	1820	
	nEQR		0,882 (Svært god)	0,881 (Svært god)	0,805 (Svært god)	0,774 (God)	
	NQI1		0,770 (Svært god)	0,774 (Svært god)	0,709 (God)	0,707 (God)	
	SW (H ⁺) indeks: SW, tilstand:		5,478 (Svært god)	5,555 (Svært god)	4,846 (Svært god)	4,698 (Svært god)	
	MOM-tilstand:	Tilstand 2 (God)					
Fauna, ASC	≥ 2 highly abund. Taxa (2.1.3.)						
	Fauna ift fotnote 7 (side 20)						
Element	Cu (mg/kg TS)		5,1	7,9	4,7	6,2	
	Cu, tilst.klasse:	49 (God)	(Svært god)	(Svært god)	(Svært god)	(Svært god)	

Figur 4 Hovedresultat fra C-undersøkelsen ved havsundet i 2019 (utdrag fra rapport nr. MCR-M-19109, Åkerblå AS).

Resultat fra oksygenmålinger ved HAV-5 indikerer et stabilt høyt oksygeninnhold. Det var imidlertid noe variasjon i datagrunnlaget, noe som gir usikkerhet ved målingene.

I hovedsak hadde sedimentene lys farge, og det ble ikke registrert noe lukt eller mykere konsistens. Det ble ikke registrert forekomster av fôr eller fekalier, gassdannelse eller bakteriebelegg. Kornfordelingen viste at prøvene i hovedsak bestod av sand med en del innslag av leire/silt og grus.

Verdiene av pH og Eh ble klassifisert med tilstand meget god ved alle stasjonene, unntatt HAV-1 som ble klassifisert med tilstand II (god).

I hovedsak viste resultatene en moderat tilstand for nTOC. Innholdet av kobber og sink var lave, og ble klassifisert med tilstand I ved alle stasjonene, unntatt HAV-1, som fikk tilstand II.

Samlet viser undersøkelsen gode faunaforhold i overgangssonen, der stasjonene ble klassifisert med beste eller nest beste tilstand.

Sammenligning med tidligere C-undersøkelser

Det har tidligere blitt gjennomført C-undersøkelser i 2009, 2012, 2014 og 2017. På grunn av endringer i standardkravene til undersøkelser, er det gjort en del endringer av stasjonsplasseringer, men noen av stasjonene kan sammenlignes over tid.

Stasjonen i anleggssonen (HAV-1) har fått tilstand 1 eller 2 i undersøkelsene fra 2012 til 2019. Mengden *Capitella capitata* har minsket fra 87 % til 67 %. I tillegg har også antall arter gått betraktelig opp.

For de fleste stasjonene i overgangssonen var både arts- og individtallet høyere i 2019 sammenlignet med tidligere år. Ved stasjonene i ytterkant av overgangssonen har forholdene holdt seg stabile, unntatt i 2014.

De kjemiske parameterne viser i hovedsak uendrede tilstandsklasser, med unntak av karbon ved HAV-4, som var lavere i 2019 sammenlignet med 2017. Mengden fosfor har økt for hver undersøkelse ved stasjon C1.

Strømundersøkelser

Det ble ikke lagt ved noen ny rapport fra strømmålinger.

Ifølge rapporten fra C-undersøkelsen i 2019, har de tidligere strømmålingene på 5 og 15 m dyp vist vannfluks som varierte mellom øst nordøst og sørlig retning. På bunn ble det registrert en dominerende vannfluks mot nordøst.

Strandsoneundersøkelser

Det har blitt gjennomført strandsoneundersøkelser i området både i 2018, 2019 og 2020.

Åkerblå AS har i 2020 utført en strandsoneundersøkelse på makroalger ved Havsundet. Denne undersøkelsen er den første som er utført ved bruk av fjæreindeks (RSLA). Det har tidligere vært utført strandsoneundersøkelser på lokaliteten siden 2010.

Ifølge rapporten fra undersøkelsen i 2020 indikerte resultatene at littoralsonen i influensområdet til stamfiskanlegget var av svært god miljøtilstand, og at vannforekomsten i littoralsonen ikke var påvirket av utslippet fra stamfiskanlegget.

Kunnskap om naturmangfold

Ifølge Naturbase (www.naturbase.no) er anlegget plassert over en større viktig tareskogsforekomst, samt at det ligger en annen viktig større tareforekomst like nord for anlegget. Det er også flere viktige bløtbunnsområder i strandsonen nord og vest for anlegget.

Været landskapsområde

Været landskapsvernområde med dyrelivsfredning er et viktig, til dels svært viktig område for en rekke fugler. Området benyttes som både myte-, yngle-, beite- og rasteområde. Området er et svært viktig yngleområde for vade-, måke- og alkefugler (f.eks. nordlig sildemåke) og som et beiteområde for en rekke lomarter. En finner også nær truede og sårbare arter innenfor verneområdet, som teist, tyvjo og steinkobbe.

Skjellsand

Lokaliteten ligger i utkanten av et område med svært viktige skjellsandforekomster. Forekomsten er modellert, basert på data fra nærliggende stasjoner. Skjellsand består hovedsakelig av knuste skjell fra organismer som skjell, snegler, rur, kråkebolle og kalkalger. Norge har et spesielt forvaltningsansvar da Norge er et av få land med store skjellsandforekomster. Skjellsand utgjør en økologisk funksjon som habitat for kamskjell, men generelt er det lite kunnskap om hvilke arter som lever tilknyttet skjellsand. Skjellsand påvirkes mest sannsynlig av utslipp av organiske partikler, på samme måte som fauna i bløtbunnsområder (Havforskningen nr. 8-2016).

Strandeng og strandsump

Lokaliteten ligger omtrent 500 meter nordøst fra en registrering av strandeng og strandsump (BN00004082) som er gitt B-verdi (viktig). Forekomsten er beskrevet til å være svært artsrik med over 90 registreringer av karplantearter. Strandeng og strandsump omfatter alle bunn- og marksystemer på løs bunn og mark i fjæresonen. Utslipp fra av næringsstoffer fra matfiskanlegg kan være en negativ påvirkning ved å endre artssammensetningen i strandsonen.

Statsforvalterens vurdering

Et flytende akvakulturanlegg har ikke rense- eller oppsamlingsmuligheter for utslipp som følge av produksjonen i form av overskuddsfôr, ekskrementer fra fisken, kjemikalie- og legemiddelbruk osv. Utslipet må derfor reguleres gjennom å sette en ramme for produksjonen, sette vilkår til driften og sette krav om at miljøtilstanden i resipienten/fjorden skal opprettholdes på et tilfredsstillende nivå.

Resultatene fra C-undersøkelsen viser gode faunaforhold i overgangssonen, der stasjonene ble klassifisert med beste eller nest beste tilstand. Samtidig viser undersøkelsene at for de fleste stasjonene i overgangssonen var både arts- og individtallet høyere i 2019, sammenlignet med tidligere år. Også ved stasjonen i anleggssonen hadde mengden av den forurensningstolerante børstemarken *Capitella capitata* gått ned, mens antall arter hadde gått opp. Dette er positivt.

Rapporten fra strandsoneundersøkelsene i 2020 indikerte at littoralsonen i influensområdet til stamfiskanlegget var av svært god miljøtilstand, og at vannforekomsten i littoralsonen ikke var påvirket av utslippet fra stamfiskanlegget.

Ut fra innsendt informasjon, mener Statsforvalteren at vi kan akseptere en permanent økning til 1 560 tonn, som omsøkt.

Vannforekomsten og vannforskriften

Formålet med vannforskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Miljøtilstanden i alle vannforekomster skal ifølge forskrift om rammer for vannforvaltning (vannforskriften) beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand, jf. § 4.

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Tarvafjorden. Ifølge databasen vann-nett (www.vann-nett.no) er vanntypen betegnet som moderat eksponert kyst. Den økologiske og den kjemiske tilstanden er foreløpig vurdert til god.

Det omsøkte tiltaket er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Statsforvalteren vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å begrense eventuelt utslipp slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes, og målene i forvaltningsplanen kan oppnås.

Statsforvalteren forventer at den omsøkte produksjonen på lokaliteten ikke vil føre til forverring av den økologiske tilstanden i vannforekomsten. Hvis driften får negativ effekt på tilstanden til vannforekomsten, må det gjøres tiltak for å bedre forholdene.

Vurdering opp mot naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket og mulige effekter på biologisk mangfold i området.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Den generelle kunnskapen om hvordan de ulike naturtypene kan påvirkes av forurensning fra oppdrettsvirksomhet er begrenset. Det pågår i dag noen forskningsprosjekter som kan belyse denne problemstillingen nærmere i løpet av de nærmeste årene. Statsforvalteren forventer at risikoen for uønsket påvirkning av nærliggende naturtyper vil være betydelig mindre på eksponerte lokaliteter, sammenlignet med mer beskyttede sjøområder.

Lokaliteten ligger tett opp mot Været fuglefredningsområde, som er vernet på grunn av sitt kulturlandskap og rike fugle- og dyreliv og betydning for biologisk mangfold. Det er gjennomført mange resipientundersøkelser og strandoneundersøkelser i området.

Resipientundersøkelsen fra 2019 indikerer en bedring i dyrelivet i sedimentene ved anlegget, og strandoneundersøkelsen indikerer svært god miljøtilstand. Disse undersøkelsene tyder på at de tiltakene som bedriften har gjennomført har fungert, og at produksjonen på lokaliteten Havsundet, har vært akseptabel.

Statsforvalteren har vurdert kunnskapsgrunnlaget og informasjonen om planlagt drift som tilstrekkelig til å fatte vedtak om en tillatelse til en produksjon i samsvar med en MTB på 1 560 tonn.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet.

Statsforvalteren har i denne saken ikke gitt føre-var-prinsippet særlig vekt, da vi mener at kunnskapsgrunnlaget i saken er godt. Samtidig har vi satt vilkår om oppfølgende C-undersøkelser.

§ 10 – økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Det er flere kilometer til nærmeste oppdrettslokalitet, og det ser derfor ut til at det er produksjonen på lokaliteten Havsundet som gir den største miljøbelastningen på området. Ut fra de miljøundersøkelsene som er lagt ved søknaden, ser det ut til at den samlede belastningen er akseptabel.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Hvis det kommer frem kunnskap som tilsier at viktig naturmangfold kan forringes av produksjonen ved lokaliteten, må bedriften regne med å få nye vilkår om overvåking og miljøforbedrende tiltak. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver.

§ 12 – det skal tas utgangspunkt i miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet, skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Statsforvalteren understreker at vurderingene ovenfor er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet.

Statsforvalterens konklusjon

Statsforvalteren har vurdert anleggets miljøpåvirkning etter forurensningsloven, vannforskriften og naturmangfoldloven, basert på innsendt informasjon og nye rapporter fra resipientundersøkelser.

Statsforvalteren har konkludert med at vi kan gi tillatelse til en biomasse tilsvarende en MTB på 1560 tonn på lokaliteten Havsundet, på visse vilkår.

Det er likevel bedriften sitt ansvar at lokaliteten ikke blir overbelastet og at vannforekomsten forblir i god tilstand.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak, som er nærmere beskrevet i tillatelsesvilkårene:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Utføre C-undersøkelse i samsvar med NS 9410	I henhold til frekvens skissert i NS9410	7.2
Gjennomføre strandsoneundersøkelser	Årlig	7.2
Innsending av rapport fra C-undersøkelse etter NS 9410 til Statsforvalteren (via Altinn)	Fortløpende, og senest innen 31.12. i undersøkelsesåret.	7.3
Registrering av data fra overvåking og resipientundersøkelser i databasen Vannmiljø	Fortløpende, og senest innen 31.12. i undersøkelsesåret.	7.3

Endring og omgjøring

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Erstatningsansvar

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Miljøregelverk og andre lovverk

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen.

Tillatelse til utslipp fritar ikke fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Brudd på tillatelsen

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter fastsatt i samsvar med disse lovene, er straffbart.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

I henhold til forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven, skal Statsforvalteren ta gebyr for behandling av tillatelser og kontroll/tilsyn etter forurensningsloven. Gebyrsatsene blir oppdatert 1.1. hvert år.

Varsel om gebyrsats ble sendt bedriften i brev datert 26.10.2020. Vi kan ikke se at vi har fått noen kommentarer til dette varselet.

På bakgrunn av tidsbruk på behandling av søknaden, har Statsforvalteren plassert arbeidet med tillatelsen under gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften §§ 39-4. Statsforvalteren vedtar dermed at bedriften må betale et gebyr på kr. 33 800,- for saksbehandlingen.

Faktura med innbetalingsblankett til bedriften vil bli ettersendt av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Statsforvalteren. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og fastsatt gebyr må derfor uansett betales inn til Miljødirektoratet. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil overskytende beløp bli refundert.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse etter forurensningsloven kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse. Fristen for å klage er 3 uker fra underretning om Statsforvalterens vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk, eller burde skaffet seg, kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Statsforvalteren også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Monica Ekli
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Havsundet - tillatelse etter forurensningsloven - 1 560 tonn - akvakultur av stamfisk lav laks - MOWI ASA

Kopi til:

Fiskeridirektoratet region Midt	Pb. 185 Sentrum	5804	BERGEN
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Ørland kommune	Postboks 43	7159	BJUGN
Mattilsynet, Avd. Innherred og Fosen	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
FOSEN NATURVERNFORENING	c/o Magnar Østerås Ytre Ringvei 32	7100	RISSA